

ВІЗУАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК КОНЦЕПТ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ТА ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Юлія Малієнко,

кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти
Інституту педагогіки НАПН України, Київ, Україна

 <https://orcid.org/0000-0002-7124-8236>

 j-b-m@ukr.net

У статті розкрито поняття «візуальна компетентність», обґрунтовано актуальність її формування в учнів / учениць загальноосвітніх шкіл. Поняття «візуальна компетентність» розглянуто в контексті громадянської та історичної освітньої галузі, схарактеризовано як поліфункціональне, інтегративне поняття-концепт, що акумулює різні освітні показники і методики. Зазначено, що візуальна компетентність – це здатність учнів / учениць використовувати візуальну інформацію для того, щоб пізнавати, осмислювати, унаочнювати минуле / сучасність / зв'язок між ними та набувати особистісні практики, засновані на знаннях, уміннях, ціннісних орієнтирах і досвіді. Пізнання дитиною багатомірності історії, формування в неї візуальної компетентності модифікуються в освітню синтезу, що в ній взаємодіють міждисциплінарні уміння та когнітивна, емоційна і психомоторна діяльність дитини. Авторкою проведено порівняльний аналіз структурних одиниць візуальної компетентності, запропонованих українськими й зарубіжними вченими, який засвідчив суголосність основних компетентнісних ідей: активна, інтерактивна, дослідницька діяльність учнів / учениць, розвиток умінь, самостійність, комунікативність. Згідно з Державним стандартом базової середньої освіти вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів у громадянській та історичній освітній галузі визначено на основі компетентнісного підходу. Відповідно до цього у статті розроблено шляхи формування візуальної компетентності в особистості. Обраний авторкою компетентнісний вимір візуалізації дає змогу розкрити її потенціал у контексті вимог Державного стандарту базової середньої освіти (далі – ДСБСО), НУШ, нового етапу підручникотворення. На думку дослідниці, брак візуальних освітніх студій увиразнив необхідність створення нового науково-методичного ресурсу для ефективного формування в учнів / учениць візуальної компетентності засобами історико-громадянознавчих предметів і курсів.

Ключові слова: компетентність; освітня візуалізація; візуальна компетентність; візуальна грамотність; візуальне мислення.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Аналіз основних тенденцій розвитку інформаційного су-

спільства XXI століття свідчить про його стрімку візуалізацію. Не дивно, що освітня спільнота активно використовує трендові поняття «візуальна компетентність», «візуальна грамотність», «візуальне мислення» тощо для увиразнення, поглиблення нових освітніх процесів. Таке розширення класичного дискурсу свідчить, що українська освіта першої чверті XXI століття трансформується у відкриту динамічну систему, швидко інтегрує світові соціокультурні тенденції, адаптуючи їх до власних потреб.

Обраний нами компетентнісний вимір візуалізації дає змогу розкрити її потенціал у контексті вимог Державного стандарту базової середньої освіти, НУШ, нового етапу підручникотворення. Це актуалізує наше дослідження, зумовлює нові науково-методичні розвідки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми, що розглядається у статті та означення аспектів загальної проблеми, яким присвячується стаття. У науково-методичній літературі загальне поняття «візуалізація» тлумачиться як сучасна стратегія навчання, головний механізм, який: забезпечує підвищення пізнавального інтересу і організації процесу пізнання для всіх учнів (Безуглий, 2014, с. 5); демонструє взаємозв'язок між текстом і графічними зображеннями, що сприяють активному сприйняттю навчального матеріалу (Онищенко, 2020, с. 118). Процесуально візуалізація передбачає: формування образу у свідомості особистості; винесення його назовні (за допомогою засобів створення зображень або відеоряду); залучення візуальної демонстрації як елемента комунікації (презентації, пояснення, обговорення інформації тощо) (Малихін, 2023, с. 6). На наш погляд, маркерною властивістю візуалізації є рівноцінність зображення і тексту.

Науковці адаптують загальне соціокультурне поняття «візуалізація» до освітніх вимог, модифікуючи його у відповідні «візуальна компетентність», «візуальна грамотність», «візуальне мислення». З огляду на компетентнісний потенціал Державного стандарту базової середньої освіти найбільш оптимальною, на наш погляд, є дефініція «візуальна компетентність». Її тлумачать як інтегративну здатність особистості, в основі якої лежить сукупність теоретичних знань, умінь та навичок у сфері візуалізації інформації (Друшляк, 2019, с. 62); здатність самостійно добувати, аналізувати, відбирати, моделювати та ефективно використовувати / застосовувати інформацію (Шуляр, 2010). Візуальна компетентність особистості має свою модель, яка повинна стати основою для започаткування засобів організації виробництва візуальної інформації (Масімова, 2013, с. 174).

У зарубіжних освітніх документах візуальну компетентність охарактеризовано як комбіноване використання знань, умінь, готовності до дій, що проявляються в тих конкретних ситуаціях, які вимагають використання візуальних образів. Закцентовано на таких умінь, як: створювати, інтерпретувати, ідентифікувати, контекстуалізувати образи, ділитися ними з іншими (Karpati & Schonau, 2022).

Широковживаним у науково-методичній літературі є поняття «візуальна грамотність». Учені В. Ільїн і В. Кремень розглядають візуальну грамотність як: по-перше, візуальну та медіаобізнаність; по-друге, широку візуальну освіченість; по-третє, візуальну компетентність (Ільїн, Кремень, 2020, с. 2).

На думку зарубіжних дослідників, візуальна грамотність – це розуміння, використання візуальних ресурсів, інформації для спілкування з іншими, а також декодуван-

ня, інтерпретування візуальних повідомлень (Vamford, 2006). У загальноєвропейських рамках оцінки візуальної грамотності (CEFR-VL) остання часто ідентифікується з візуальною компетентністю (Blakie, 2019). На наш погляд, такий підхід є можливим, позаяк поняття «грамотність» нині наближається за змістом до компетентності. Дослідження свідчить, що зміст візуальної компетентності / грамотності в європейських практиках пріоритетно культурно-мистецький.

Оскільки мислення є наскрізним поняттям компетентнісного потенціалу громадянської та історичної освітньої галузі, візуальне мислення також розглядалося нами. На думку С. Симоненко, візуальне мислення та його образи здатні відтворити всі ті універсальні категорії, концептуально-чуттєві поняття, які виступають характеристиками творення картини світу людства (Симоненко, 2007, с. 89).

Важливим складником візуальної компетентності є формування в учнів / учениць візуальної медіаграмотності. Погодимось з висновками дослідників І. Мороз і П. Мороза щодо ролі медіаграмотності в умовах повномасштабної війни РФ проти України. Медіаграмотність нині виступає вагомим захистом інформаційно-психологічної безпеки людини й суспільства – свого роду оборонним рубежем від впливу ворожої пропаганди (Мороз І., Мороз П., 2022, с. 138).

Узагальнення освітніх візуальних студій увиразнило необхідність створення нового науково-методичного ресурсу для ефективного формування в учнів / учениць візуальної компетентності засобами історико-громадянськознавчих предметів і курсів.

Мета статті полягає в необхідності визначити поняття «візуальна компетентність», розкрити особливості його формування в учнів / учениць у контексті громадянської та історичної освітньої галузі.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Відомо, що поняття компетентність – багатоаспектне: це освітня стратегія держави, вимоги ДСБСО до навчально-методичного забезпечення відповідних курсів історії та показник суб'єктного зростання учнів; це процес і результат навчання (Малієнко, 2018, с. 31). Відповідно і візуальна компетентність є поліфункціональним, інтегративним поняттям-концептом, що акумулює різні освітні показники і методики, контекстні громадянській та історичній освітній галузі.

Візуальну компетентність розглядаємо як здатність учнів / учениць використовувати візуальну інформацію для того, щоб пізнавати, осмислювати, унаочнювати минуле / сучасність / зв'язок між ними та набувати особистісні візуальні практики, засновані на знаннях, умінях, ціннісних орієнтирах і досвіді, характерних для громадянської та історичної освітньої галузі. Візуальна компетентність класично має такі складники: мотиваційно-рефлексивний, когнітивний, діяльнісний і ставленнєвий. Як і будь-яка система, візуальна компетентність має свою модель, що упорядковує її внутрішні структурні елементи. Модель візуальної компетентності особистості повинна базуватися на:

- умінні перевести візуальні образи у вербальну мову;
- умінні створити на основі зображення вербальний текст;
- розумінні символічної природи візуального образу;

- знання загальнолюдських та національних візуальних стереотипних образів-символів;
- трактуванні смислового навантаження композиції;
- розробленні комунікативних ідей;
- створення власної візуальної інформації;
- мотивування доречності форми подачі інформації (Масімова, 2013, с. 174).

Наведемо приклади європейських візуальних практик, орієнтованих на компетентнісний розвиток особистості (Kagratl & Schonau, 2022).

- Компетентність генерувати візуальні ідеї: створювати інноваційні ідеї та/або вказувати нові зв'язки між соціальними та візуальними реальностями, часто без необхідності вербалізації.
 - Компетентність візуальних досліджень: художні дослідження, а також наукові візуалізації, як-от: динамічне представлення моделей та процесів; виявлення важливих аспектів форми, функції, стилю, корисності тощо, які дають змогу ідентифікувати, інтерпретувати, категоризувати візуальну інформацію тощо.
 - Уміння створювати візуальні образи, реалізовувати візуальні ідеї.
 - Уміння оцінювати зображення: приписувати зображенню духовну, матеріальну, культурну цінність, отже, сприяти його розумінню та оцінці.
 - Уміння повідомляти про зображення: ділитися ідеями про зображення, виступаючи у ролі неупередженого спостерігача, колеги, користувача системи зображень, критика тощо.

Порівняльний аналіз структурних одиниць візуальної компетентності, запропонованих українськими і зарубіжними вченими, засвідчив суголосність основних компетентнісних ідей, наприклад, активна, інтерактивна, дослідницька діяльність учнів / учениць, розвиток умінь, самостійність, комунікативність. В обох переліках є елементи когнітивної візуалізації. На нашу думку, когнітивна візуалізація – це метод навчання, який ґрунтується на визнанні ілюстрації джерелом історичної інформації та способом її пізнання. Отже, відбувається зміщення акценту з ілюстративних функцій наочності на пізнавальні (Малієнко, 2019, с. 154).

Підґрунтям для формування візуальної компетентності є Державний стандарт базової середньої освіти. У таблиці ми конкретизували компетентнісною частиною вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів / учениць у громадянській та історичній освітній галузі (Державний стандарт базової середньої освіти, 2020).

Таблиця 1

Формування візуальної компетентності в учнів / учениць у контексті вимог компетентнісного потенціалу громадянської та історичної освітньої галузі

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів у громадянській та історичній освітній галузі	Шляхи формування в учнів / учениць візуальної компетентності
Історико-хронологічне мислення, орієнтація в історичному часі,	Визначення за елементами зображувальних джерел особливостей історичної епохи,

<p>встановлення причинно-наслідкових зв'язків між подіями, явищами і процесами, діяльністю людей та її результатами в часі, виявлення змін і тягlosti в житті суспільства.</p>	<p>способу життя людей, специфіки матеріальної і духовної культури тощо. Використання візуальних джерел для обґрунтування впливу людських вчинків, суспільних ідей, технологічних змін на перебіг історичних подій, явищ і процесів.</p>
<p>Геопросторове мислення, орієнтація в соціально-історичному просторі, виявлення взаємозалежності в розвитку суспільства, господарства, культури і навколишнього середовища.</p>	<p>Унаочнення / пояснення взаємодії природного і соціального середовищ, економічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток і географічних, етнографічних та історичних регіонів, країн, цивілізацій. Перетворення історико-картографічної інформації, іншого умовно-графічного матеріалу в текстову форму і навпаки.</p>
<p>Критичне мислення, робота з різними джерелами інформації, формулювання історично обґрунтованих питань.</p>	<p>Аналіз зображувальних джерел, класифікація їх за часом, місцем, походженням, змістом. Визначення достовірності, повноти візуальної інформації, виявлення способів маніпулювання нею. Формулювання питань, зіставлення тексту і зображення. Структурування, візуалізація, текстів у схеми, інфографіку тощо.</p>
<p>Системне мислення, виявлення взаємозв'язаності, взаємозалежності та взаємовпливу історичних подій, явищ, процесів, постатей у контексті відповідних епох; розуміння множинності трактувань минулого і сучасного та зіставлення їх інтерпретацій.</p>	<p>Зіставлення візуального і вербального контенту, аналіз, узагальнення, систематизація, інтерпретація візуальної інформації щодо перебігу / взаємодії подій, явищ, процесів, діяльності людей минулого й сьогодення, зокрема для розпізнавання тенденційної інформації. Унаочнення фактів множинності історичних процесів, різних тлумачень минулого, продукування медіатекстів.</p>
<p>Усвідомлення власної гідності, діяльність з урахуванням власних прав і свободи, повага до прав і гідності інших осіб, толерантність, протидія виявам дискримінації та нерівного ставлення.</p>	<p>Використання візуальних джерел для висловлення припущень, аргументування власних ідей, поглядів, досвіду на історичну проблему та способи її розв'язання. Візуалізація толерування / порушення прав і свобод; презентація здобутків рідної та інших соціокультурних спільнот.</p>
<p>Дотримання демократичних принципів, конструктивна взаємодія з друзями, спільнотою закладу освіти, місцевою громадою і суспільством загалом, залучення до розв'язання локальних, загальнонаціональних і глобальних проблем.</p>	<p>Продукування візуальної інформації про локальні, загальнонаціональні і глобальні проблеми у минулому й сьогоденні, уявна / реальна участь в їхньому розв'язанні. Унаочнення способів подолання конфліктів, розв'язання соціальних, політичних та інших суперечностей. Використання технології інтерактивної візуалізації.</p>

Висновки дослідження та перспективи подальших розвідок в обраному напрямі. Стрімкі трансформаційні процеси зумовлюють зростання ролі візуального фактора в освітніх практиках. Важливим складником компетентізації історичної та громадянсько-освітньої освіти є візуальна компетентність – ресурс пізнання минулого / сьогодення людства та зв'язок між ними, джерело ставлення-мотиваційних функцій, нові практики розвитку ключових компетентностей і наскрізних умінь.

Формування в учнів / учениць візуальної компетентності, уміння створювати і розуміти образи минулого і сьогодення стає універсальним концептом сучасної школи, який істотно впливає на інтенсифікацію навчання та активізацію компетентнісно орієнтованої діяльності дитини.

Новизна і різнобічність проблематики формування візуальної компетентності змістом громадянської та історичної освітньої галузі унеможлиблює розкриття її в одній статті. Тому на часі питання урізноманітнення освітньої візуалізації та її складників, дослідження технологій використання візуальних джерел історичної, суспільно значущої інформації для розвитку ключових компетентностей і наскрізних умінь дитини.

Використані джерела

- Безуглий, Д. (2014). Візуалізація як сучасна стратегія навчання. *Фізико-математична освіта*, 1(2), 5–11. http://nbuv.gov.ua/UJRN/fmo_2014_1_3
- Державний стандарт базової середньої освіти. (2020). Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 року. https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886.
- Друшляк, М. Г. (2019). Словник «візуальної» освіти: графічна компетентність і візуальна компетентність. *Фізико-математична освіта*, 3(21), 59–65.
- Льїн, В. В., Кремень, В. Г. (2020). Презентація візуальної грамотності в навчально-педагогічному процесі та її експлікація в культурі мислення. *Інформаційні технології та засоби навчання*, 1, 1–20. <https://elibrary.ivinas.gov.ua/6018/>
- Малихін, О., Ліпчевська, І. (2023). *Формування вмінь візуалізації навчальної інформації майбутніх учителів початкової школи: методи діагностики: методичний посібник*. Київ: «Видавництво Людмила». <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736301/1/Text.pdf>
- Малієнко, Ю. Б. (2018). Теорія і практика проведення компетентнісно орієнтованих уроків історії у старшій школі закладів загальної середньої освіти. У *Теорія і методика формування громадянської компетентності старшокласників в умовах інноваційного розвитку сучасної гімназії: методичний посібник* (с. 30–31). Київ: Педагогічна думка. <https://lib.iitta.gov.ua/713608/>
- Малієнко, Ю. Б. (2019). Теоретичні засади візуалізації змісту підручників з історії для старшої школи у контексті компетентнісного навчання. *Проблеми сучасного підручника*, 23, 149–161. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/71>
- Масімова, Л. Г. (2013). Візуальна грамотність в системі медіаосвіти. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського*, 3, 172–176. <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3025/1>
- Мороз, П. В., Мороз, І.В. (2022). Інформаційний, та методичний потенціал фотографії як історичного джерела (на прикладі підручника «Досліджуємо історію і суспільство»). *Проблеми сучасного підручника*, 29, 137–153. <https://ipvid.org.ua/index.php/psp/article/view/658/676>

- Онищенко, С. В. (2020). Візуалізація дидактичних елементів як сучасна стратегія навчання. У *Теоретико-методичні аспекти технологічної освіти учнівської та студентської молоді за собою естетичної культури та дизайну: збірник матеріалів* (с.117–120). Полтава: ПНПУ. <https://dspace.bdpi.org.ua/handle/123456789/221>
- Симоненко, С.М. (2007). Стратегіально-семантичний підхід до вивчення природи та механізмів візуального мислення. *Психологія і суспільство*, 3(29), 73–91. <https://pis.wunu.edu.ua/index.php/uapis/issue/view/31>
- Шуляр, В.І. (2010). *Стратегії літературної освіти школярів у системі профільного навчання*: монографія. Миколаїв: ЧДУ ім. Петра Могили. <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/monograf/49/13.pdf>
- Bamford, A. (2006). *The wow factor: Global research compendium on the impact of the arts in education*. Waxmann Verlag. <https://sms.aec-music.eu/music-in-society/aec-annotated-bibliography/bamford-a-2006-the-wow-factor-global-research-compendium-on-the-impact-of-the-arts-in-education-munster-waxmann/>
- Blaikie, F. (2019). A review of the Common European Framework of Reference for Visual Literacy – Prototype (CEFR-VL) *International Journal of Education through Art*, 15(1). https://intellectdiscover.com/content/journals/10.1386/eta.15.1.51_1
- Karpati, A., Schonau, D. (2022). Introduction to the special issue on the Common European Framework of Visual Competency. *Journal of Visual Literacy*, 41(3–4). <https://doi.org/10.1080/1051144X.2022.213261>

References

- Bamford, A. (2006). *The wow factor: Global research compendium on the impact of the arts in education*. Waxmann Verlag. <https://sms.aec-music.eu/music-in-society/aec-annotated-bibliography/bamford-a-2006-the-wow-factor-global-research-compendium-on-the-impact-of-the-arts-in-education-munster-waxmann/> (in English).
- Bezuhlyi, D. (2014). Vizualizatsiia yak suchasna stratehiia navchannia. *Fyzyko-matematychna osvita*, 1(2), 5–11. http://nbuv.gov.ua/UJRN/fmo_2014_1_3 (in Ukrainian).
- Blaikie, F. (2019). A review of the Common European Framework of Reference for Visual Literacy – Prototype (CEFR-VL) *International Journal of Education through Art*, 15(1). https://intellectdiscover.com/content/journals/10.1386/eta.15.1.51_1 (in English).
- Derzhavnyi standart bazovoi serednoi osvity. (2020). Postanova KМУ № 898 vid 30.09.2020 roku. https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886. (in Ukrainian).
- Drushliak, M. H. (2019). Slovnyk «vizualnoi» osvity: hrafichna kompetentnist i vizualna kompetentnist. *Fyzyko-matematychna osvita*, 3(21), 59–65. (in Ukrainian).
- Ilin, V. V., Kremen, V. H. (2020). Prezentatsiia vizualnoi hramotnosti v navchalno-pedahohichnomu protsesi ta yii eksplikatsiia v kulturi myslennia. *Informatsiini tekhnolohii ta zasoby navchannia*, 1, 1–20. <https://elibrary.ivinas.gov.ua/6018/> (in Ukrainian).
- Karpati, A., Schonau, D. (2022). Introduction to the special issue on the Common European Framework of Visual Competency. *Journal of Visual Literacy*, 41(3–4). <https://doi.org/10.1080/1051144X.2022.213261> (in English).
- Maliienko, Yu. B. (2018). Teoriia i praktyka provedennia kompetentnisno oriantovanykh urokiv istorii u starshii shkoli zakladiv zahalnoi serednoi osvity. In *Teoriia i metodyka formuvannia hromadianskoi kompetentnosti starshoklasnykiv u umovakh innovatsiinoho rozvytku suchasnoi himnazii*:

- metodychnyi posibnyk* (pp. 30–31). Kyiv: Pedahohichna dumka. <https://lib.iitta.gov.ua/713608/> (in Ukrainian).
- Maliienko, Yu. B. (2019). Teoretychni zasady vizualizatsii zmistu pidruchnykiv z istorii dlia starshoi shkoly u konteksti kompetentnisooho navchannia. *Problemy suchasnoho pidruchnyka*, 23, 149–161. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/71> (in Ukrainian).
- Malykhin, O., Lipchevska, I. (2023). *Formuvannia vmin vizualizatsii navchalnoi informatsii maibutnikh uchyteliv pochatkovoii shkoly: metody diahnostryky: metodychnyi posibnyk*. Kyiv: «Vydavnytstvo Liudmyla». <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736301/1/Text.pdf> (in Ukrainian).
- Masimova, L. H. (2013). Vizualna hramotnist v systemi mediaosvity. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni VI. Vernadskoho*, 3, 172–176. <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3025/1/> (in Ukrainian).
- Moroz, P. V., Moroz, I. V. (2022). Informatsiinyi, ta metodychnyi potentsial fotohrafii yak istorychnoho dzherela (na prykladi pidruchnyka «Doslidzhuiemo istoriiu i suspilstvo»). *Problemy suchasnoho pidruchnyka*, 29, 137–153. <https://ipvid.org.ua/index.php/psp/article/view/658/676> (in Ukrainian).
- Onyshchenko, S. V. (2020). Vizualizatsiia dydaktychnykh elementiv yak suchasna stratehiia navchannia. In *Teoretyko-metodychni aspekty tekhnolohichnoi osvity uchnivskoi ta studentskoi molodi zasobamy estetychnoi kultury ta dyzainu: zbirnyk materialiv* (pp.117–120). Poltava: PNPU. <https://dspace.bdpu.org.ua/handle/123456789/221> (in Ukrainian).
- Shuliar, V.I. (2010). *Stratehii literaturnoi osvity shkoliariv u systemi profilnoho navchannia: monohrafiia*. Mykolaiv: ChDU im. Petra Mohyly. <https://lib.chmmu.edu.ua/pdf/monograf/49/13.pdf> (in Ukrainian).
- Symonenko, S.M. (2007). Stratehialno-semantychnyi pidkhdid do vyvchennia pryrody ta mekhanizmv vizualnoho myslennia. *Psykholohiia i suspilstvo*, 3(29), 73–91. <https://pis.wunu.edu.ua/index.php/upis/issue/view/31> (in Ukrainian).

Yuliia Maliienko, Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Researcher, Senior Researcher at the Department of Social Science Education, Institute of Pedagogy, National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine.

VISUAL COMPETENCY AS A CONCEPT IN THE CIVIC AND HISTORICAL EDUCATION

This article explores the concept of “visual competency” and substantiates the importance of its development among students in secondary schools. The term “visual competency” is examined within the context of civic and historical education and is characterized as a multifunctional, integrative concept that accumulates various educational indicators and methodologies. It is noted that visual competency is the students’ ability to use visual information to comprehend, conceptualize, and visualize the past, the present, and their interconnection, while acquiring personal practices based on knowledge, skills, value orientations, and experience. Children’s understanding of the multidimensionality of history and the development of their visual competence are transformed into an educational synthesis, which integrates interdisciplinary skills and the child’s cognitive, emotional, and psychomotor activities. The author conducts a comparative analysis of the structural components of visual competency proposed by Ukrainian and foreign researchers, revealing consonance in key competency-based ideas: active, interactive, and research activities of students, skill development, independence, and communicative abil-

ities. According to the State Standard for Basic Secondary Education, the mandatory learning outcomes in civic and historical education are defined through a competency-based approach. In this context, the article outlines pathways for the development of visual competence in students. The author's chosen competency-based dimension of visualization reveals its potential within the requirements of the State Standard for Basic Secondary Education, the New Ukrainian School (NUS) initiative, and the new stage of textbook creation. The researcher highlights the lack of visual educational studies, emphasizing the need for new scientific and methodological resources to effectively foster visual competency in students through history and civic studies.

Keywords: competency, educational visualization, visual competency, visual literacy, visual thinking.